

Vážené přítelkyně, vážení přátelé,

vidíme se spolu opět po 10 měsících. Scházíme se dnes, jak bývá naším zvykem, pravidelně na jaře a na podzim abychom zhodnotili naši činnost za uplynulé období a případně rozhodli o dalším vývoji našeho nezávislého spolku. Letos však do činnosti spolku vstoupila krize způsobená korona virem a tak se jarní členská schůze, která byla v plném rozsahu připravena, nemohla uskutečnit. Celá činnost spolkové práce byla zmrazena, členové výboru spolu komunikovali pouze telefonicky a zabezpečovali pouze nejnnutnější úkony. Přesto se nám podařilo chod našeho spolku zachovat a pro naše členy zajistit např. dostatek speciálního krmiva pro včely, což za stávající situace považuji za velký úspěch.

Tentokrát začnu trochu netradičně, tj. nebudu mluvit v úvodu našeho setkání o schůzové činnosti a práci výboru, ale začnu o věcech, které se bezprostředně týkají našich včel. Když si promítneme letošní počasí, tak musím konstatovat, že bude asi něco pravdy na tom, že se jedná o klimatické změny, které nám přináší extrémní počasí a jeho prudké zvraty. Po teplém průběhu zimy a jara přišel chladný květen, a ten kdo má rojivější linie včel nebo později rozšířil svá včelstva, měl problémy s rojovou náladou. Rojů bylo i u nás docela hodně.

Co se týká zdrojů snůšky, musíme konstatovat, že v celém našem státě se jednalo o jeden z nejhorších roků za posledních 50 let. Začíná se projevovat i převčelenost naší „průmyslové“ krajiny, kde kromě velké chemizace zemědělské výroby dochází k úbytku přirozených zdrojů nektaru i pylu. Jako včelaři bychom se alespoň my měli nad tím zamyslet a pomáhat tomu alespoň jako jednotlivci. Akáty, jako jeden z hlavních zdrojů nektaru v oblasti Mladoboleslavska, sice kvetly, ale protože noční teploty se až do poloviny června držely kolem 10 st. C, tak nemedoval. Byly pouze malé ostrůvky krajiny, kde byla snůška z něj významnější. Po loňském úhynovém roku, kdy se roztoč varroa v období teplého podzimu přemnožil, docházelo k masivním úhynům včelstev, zejména v důsledku virových nákaz, které se přenášely loupežemi. Tím docházelo k reinvazi roztoče a k šíření zmiňovaných nákaz. Projevila se tak tříletá cyklicita vývoje roztoče Varroa destructor a už v srpnu a září 2019 byly velké spady. Dalo se to pozorovat i na chování včelařů, kteří se již koncem září začali zajímat o to, zda máme dostatek Varidolu a byla snaha ho použít již počátkem října, kdy teploty byly vysoké a včelstva ještě ve velké míře plodovala. Víte velmi dobře, a je to i v příbalové informaci tohoto přípravku, že použití Varidolu a účinnou látkou Amitraz není účinné, protože nepostihne roztoče v zavíčkovaných buňkách. Výbor proto ve spolupráci s naším nálezovým referentem rozhodl, že se tento přípravek hromadně použije až po 28.10. Bohužel nařízený postup Státní veterinární správou však nepostihuje v současné nálezové situaci skutečný stav ve včelstvech a ten, kdo neošetřoval včelstva v průběhu roku nebo ten kdo nerozchovával místní a časem prověřené linie včelstev a stavěl na dovezených matkách z jiné oblasti, měl nadměrné úhyny či na jaře byl úplně bez včel. Je to důsledek obecně

velkého infekčního tlaku okolí – vinou spolupůsobení minimálně tří až čtyř hlavních příčin. Jedná se o zhoršující se, řekl bych kriticky se zhoršujícího se životního prostředí tj. používání pesticidů, desikantů a jiných chemických látek v zemědělství, kdy se provádí plošné postřiky a tím dochází k zasažení včelstev i podprahovými množstvími těchto látek, dále jejich rezidua a jejich metabolity, které mají vyšší toxicitu než původní postřikové látky. Existují vědecké práce, které zjistily i vzájemnou interakci mezi pesticidy, které se používají na ochranu hlavně řepky, a viry které jsou obecně jinak běžné ve včelí populaci. Při zhoršené imunitě a výživě včelstev pak tyto viry, kterých je v současnosti známo asi 19 druhů, za společného působení agresivní nosemy – *Nosema cereanae* způsobí, že včelař během 10 dnů až 1 týdne je bez včel, přestože skoro nic před tím nenavštěvovalo zhoršujícímu se stavu ve včelách a včelstva byla početně silná. Řada včelařů je pak velmi překvapená, že nemají na podzim ani co ošetřovat, jsou i tací, kteří zapálí fumigační pásky v domnění, že udělali pro svá včelstva maximum, a vlastně „ošetřují“ prázdné úly. Osobně se mi osvědčilo se zvýšenou pozorností sledovat včelstva, u kterých se objevují pokusy o loupež. A pokud se již objeví pokles počtu včel i při velkých plochách plodu, pak je lepší tato včelstva nezachraňovat a je lepší ztráty „přijmout už na podzim“ a tato včelstva utratit. Jinak se většinou stane to, že postupně se tato situace rozšíří do dalších okolních úlů. Kritická situace s úhyny byla v celé republice a dle mých poznatků a ohlasů známých včelařů z různých krajů se úhyny pohybovaly i nad 50 procenty.

Protože je cesta chovu s minimem chemie či bez chemie v úlech velice i ekonomicky náročná, jsme rádi, že nás podporují místní samosprávy. Podařilo se zajistit nákup 4 kontejnerů speciálního, invertního krmiva pro včely zn. Apivital. Odebrali jsme tak cca 5600 kg. Prodávali jsme ho našim členům za dotovanou cenu 12,- Kč, přestože pořizovací cena bez dopravy je 22,- Kč. Požadavky zájemců byly vykryty a příští rok v této akci budeme pokračovat, pokud se nám podaří zajistit financování ze strany místní samosprávy. To není jisté, protože předpokládáme, že i na obce bude dopad koronakrize značný. Zvláštní poděkování patří také př. Ing. Miroslavu Žahourkovi, za možnost distribuce a uskladnění kontejnerů krmiva.

Nyní mi nezbyvá než se zmínit i o dotacích a darech, které máme možnost čerpat od spřízněných měst a obcí. V letošním roce jsme obdrželi příspěvek na naši činnost od Mladé Boleslavi, Kosmonos, Hrdlořez, Karlovic, Bradlce, Židněvsi, Čisté, Pískové Lhoty, Hrubé Skály, Dalovic, Bukovna a Března. Peníze jsme čerpali na činnost, pokud tato dotace nebyla účelově vázána, a v případě Kosmonos a Mladé Boleslavi na nákup krmiv, jak jsem se již zmínil dříve. Poděkování za spolupráci při opylování zemědělských plodin patří i Zemědělské společnosti Bukovno a ZEA-LAND Roudný. Všem těmto našim příznivcům chceme tímto velice poděkovat. Postupně předáváme vyúčtování účelově vázaných dotací a doufáme, že i v příštím roce bude probíhat tato úspěšná spolupráce.

Nyní se vrátím k činnosti výboru, protože i tuto oblast naší činnosti dnes musíme projednat. Výbor se pravidelně měsíčně schází s výjimkou období koronakrizy a řešil dříve mnou uváděné činnosti. Zda je naše snažení úspěšné, to musíte zhodnotit vy, naši členové. Hospodaření našeho spolku je také zodpovědné. Snažíme se o uspokojování potřeb včelařů, ale vždy se spoluúčastí včelaře, aby finanční prostředky, se kterými hospodaříme, byly využity na maximum a byla vždy dostatečná finanční rezerva. Podrobnou zprávu za rok 2019 přednese pokladník spolku př. Ing. Radoš v samostatné zprávě.

Nejen radostmi žije včelař. Vy víte, že v uplynulých dvou letech byly způsobeny škody na včelařském zařízení našich členů. Protože v současnosti je na našem Svépomocném fondu cca 10 000,- Kč a ročně na něm přibude cca 7 000,- Kč z členských příspěvků, navrhuje výbor jednorázové doplnění tohoto fondu. Tato skutečnost bude projednána ve zvláštním bodu programu dnešního jednání.

Chtěl bych vás ještě informovat o situaci s dotacemi na technická zařízení a prostředky na ochranu včelstev. V novém tříletém období Včelařského programu tj. pro roky 2019-2022 bylo vládou ČR schváleno nové nařízení vlády č. 148/2019 Sb., ve kterém jsou stanoveny nové, odlišné podmínky čerpání dotací. Dotace se může čerpat pouze prostřednictvím zprostředkovatele – „žadatele“, kterým je u technické dotace a boje proti varroáze Český svaz včelařů, z.s.. Vznikl tak monopol žadatele a současné vedení ČSV tohoto postavení zneužívá. Vymyslelo si nejprve, že nebude pro nečleny ČSV administrovat tyto dotace vůbec, aby posléze konstatovalo, že pro nečleny to zadarmo dělat nebude a požaduje v současnosti 5 % poplatek z požadované dotace za její vyřízení. Odmítáme zaplatit tento vyděračský poplatek, toto „výpalné“, protože bylo stanoveno až po podání žádosti s tím, že celý rok vedení ČSV prohlašovalo, že pro nečleny nebude dotaci vyřizovat. Teprve 16.6.2020 oznámilo, že požaduje administrativní poplatek a protože na MZe i SZIFu úředníci v době prázdnin a dovolených nerozhodují, tak se MZe od tohoto postupu nedistancovalo. Protože potřebují dotace vyřídit, tak zaujalo pozici mrtvého brouka a vlastně konstatovali, že vztah mezi „žadatelem“ a chovatelem včel (tzv. požadovatelem) je vztahem podle občanského zákoníku tj. pouze smluvním vztahem, a proto ministerstvu nepřísluší do něj zasahovat. Tímto postupem dochází k nerovnému postavení žádajících subjektů, kdy jsou členové ČSV zvýhodňováni oproti nečlenům. Dochází k tomu, že řada nečlenů své požadavky na dotaci stáhla a proto na členy ČSV zbyde více peněz. Proti tomuto postupu jsme protestovali, ale bohužel státní orgány se doposud k tomu staví netečně, s postupem, „vy tam dole si to nějak vyřídíte mezi sebou, nás nezajímá, že někdo dotaci nedostane“, (citoval jsem jednoho vedoucího pracovníka SZIFu). Do budoucna chceme tuto situaci řešit za účasti Asociace včelařských spolku, které jsme členy a prosazujeme, aby se tato asociace stala také „žadatelem“ a mohla pro členy, které zastupuje žádat o tyto eurodotace bez vazby na Český svaz včelařů.

Asi jste ale zaznamenali malilinkatý posun u národní dotace 1.D na zazimování včelstev. Zde se naopak podařilo prosadit ve spolupráci se SZIFem zlepšení postavení nečlenů ČSV. V současnosti žádají o dotaci 1.D všichni nečlenové ČSV na sekretariátu ČSV. Skončila tak snad éra doprošování se na základních organizací ČSV (ZO) o vyplacení této dotace. Bohužel zatím pro nečleny zůstala povinnost opatřit si Potvrzení o umístění včelstev na území, které „spravuje“ příslušná ZO. U míst, kde nepůsobí žádná základní organizace ČSV (např. u nás na mladoboleslavsku) není toto Potvrzení o umístění včelstev nutné. Pro členy našeho spolku zde, na území bývalé ZO Mladá Boleslav, je to velká výhoda. Tento nový postup je obrovské zjednodušení a doufáme, že se v budoucích letech ještě podaří zrušit toto „potvrzení o potvrzení“, tím mám na mysli Potvrzení o umístění včelstev a nečlenové ČSV nebudou mít v oblasti dotací se základními organizacemi ČSV nic společného.

Bylo by toho ještě mnoho, o čem bychom mohli referovat. Věřím však tomu, že v diskuzi se vrátíme ke všem bodům a můžeme prodiskutovat další problematiku, která nás trápí.

Vážené přátelé, to by bylo ve stručnosti, co se odehrálo za uplynulé období v našem spolku. Na závěr mi prosím dovolu, abych vyjádřil přesvědčení, že náš spolek bude fungovat ku prospěchu nejen nás včelařů ale i našich včel.

V Mladé Boleslavi 05.09.2020

Ing. Jiří Šturma, předseda